

POLITIKAI NAPILAP.

Mégsejt minden este (várásnap kivételével).

Szám mindenütt 1 kr. jár.

Hírszáma 4 kr.

Helyben házhoz hozva vagy vidéken postai megküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadósálat és nyomda
V. ker., Horvát-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:

délelőtt 10 óráig délután 3 óráig;

Kiadósálat nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 664.

Kiadósálati telefon: 324.

Budapest, decz. 1.

Az osztrák hivatalos lapban ma közölték újabb császári kéziratok a Badeni-kormány legtöbb tagjának visszahívását kitalálásba helyezik.

II conte Ladislao.

II conte Ladislao Szapary, a haza nyelvén szólva Szapary László gróf, a fiatal arisztokrata képviselő, mától fogva Fiume város és kerületének kinevezett kormányzója.

Szerencsétlenül felkavart bonyaldalmaknak záróköve ez a kinevezés, mely új érárt jelent a távol tengerparton. A magyar törvényeket életbeléptető rendeletek ki vannak hirdetve, a rappresentanza pótválasztásai pár nap múlva befejeződnek, midőn pedig a kormány a több mint egy esztendő óta üresen álló kormányzói széket betöltötte, azt az óhaját akarta nyomatékos kifejezésre juttatni, hogy legyen úgy, mint régen volt. Csendesedjék le a háborgó tengerpart, a horvát részek felől támadt börtöt oszlassa el a hazafiság forró napja és a magyar törvények jótékony hatását élvezve fejlődjék, gyarapodjék erkölcsben és vagyonban egyaránt az új kormányzó vezetése mellett az Adria gyöngye. A magyar állam érintetlen tekintélyével vonul be Szapary László gróf a fényes fumei palotába. Bevonnul mint a magyar kormány megmásíthatatlan akarata, mint ennek az akaratnak hivatott végrehajtója.

Fiume város lakosai, autonomisták és kormánypártiak egyaránt meg kell hogy hajoljanak ez előtt az akarat előtt. Ha nem tudták, vagy nem akarták tudni, most már megtanulhatták, hogy ők első sorban Magyarország és csak azután Fiume polgárai. Magyarország törvényei előbbre valók a fumei statutumnál.

A jogos kívánságok, a méltányos óhajások előtt azért mindig nyitva lesz a kormányzó palotája. Szapary gróf készséggel fogja meghallgatni a panaszokat, sietni fog a tudomására juttatott bajok orvoslásával, ha a bejelentések a kellő formák között történnek, mert a kormányzó az egyedüli összekötő kapocs Fiume és az anyaország között, mely sohasem bánt mostohán Fiumével. Legdrágább ékességait reá rakta Magyarországra a nagy királynő terhes ajándékára. Ámde

az Abbasso Ungheria nem az a hang, amelylyel előnyöket lehet elérni, — a Peretti nótája nem hat el a mi füleinkhez.

A vásott gyermek nem jutalmat, de büntetést érdemel — azt kell megértetnie Szapary László grófnak a fumeieikkel.

Sorsa nehéz feladat elé állította a fiatal főurat, de azért nem lehetetlen munka, amit végeznie kell. Az elméleti képzettség gyakran pótolja a gyakorlat hiányát, az erős akarat, a tiszta hazafias szándék mindig többet ér a tétovázó zseninél.

A program, melynek alapján Szapary László gróf Fiuméba bevonul, a magyar kormány műhelyében készült. Nem sérti az sem az autonómiát, sem a statutumokat. Tisztelet a magyar törvénynek, ennyi az egész; sem nem több, sem nem kevesebb.

Ezt a zászlót kell az új kormányzónak Fiume ormára diadalmasan visszajuttatni. Vallalkozott rá — nézzünk elébe. Ha sikerrel jár el Szapary gróf küldetésében, bizonyára pártkülönbség nélkül fog feléje hangzani az evviva és az éljen.

Budapest, december 1.

× **A képviselőház ülése.** A képviselőház holnap csütörtökön déli 12 órákor formális ülést tart, melynek tárgya a következő ülés napirendjének megállapítása lesz. A képviselőház azért tartja ülést már holnap, hogy a munkástörvény a jövő hét elejére napi rendre legyen tűzhető, már pedig a házszabályok szerint a jelentésnek a Ház elé való terjesztése és a tárgyalás között legalább három napnak kell elteleni.

× **Fiume kormányzója.** A hivatalos lap mai száma, amint már tegnap jeleztük, a következő legfelsőbb kéziratot teszi közzé:

Magyar miniszterelnökömnek kezeskedelemügyi miniszteremmel egyelőre telt előterjesztésére Szapary László gróf országgyűlési képviselő fumei és magyar-horvát tengerpart-kormányzóvá kinevezem s ez utóbbi minőségében a fumei tengerészeti hatóság elnökségét reá ruhazom.

Kelt Beesben, 1887. évi november hó 23-án.

Ferencz József, s. k.

Bánffy Dezső báró, s. k.

Dániel Ernő báró, s. k.

Az új zászlósúr életrajzi adatai a következők:

Szapary László gróf, a magyar arisztokrácia egyik legkedveltebb fiatal tagja 1864 május 16-án a fehérmegyei Pörkölán szüetett, mint Szapary Geza gróf jelenlegi főudvarmester és volt fumei kormányzó legidősebb fia. Tanulmányai végzetlével államszolgálatba lépett és 1892-ig mint követségi attasé működött londoni nagyköv-

etségünknel. Családja kívánságára a fiatal gróf ekkor hazajött és a torontálmegeyi lovrini kerületben lépett fel szabadelvűpárti programmal, mikor is a nemzeti párt jelöltjével szemben nagy többséggel választották képviselővé. A ház megalakulásánál mint korjegy szerepelt. Az egyházpolitikai harcok alalmával Szapary gróf kilépett a szabadelvű pártból és az ugynevezett Szapary-csoporthoz csatlakozott, amelynek a javaslat elleni akciójában azonban nem igen vett tevékeny részt. Mindössze egyszer szólt fel, amikor is hosszasan beszélt a polgári házasság ellen. Az új választásoknál, a múlt év őszén előbb a rumi kerületben akarták fellegtetni, utóbb azonban a muraszombai jelöltséget fogadta el, ahol párlonkívüli programmal egyhangulag választották meg képviselőnek.

Szapary gróf pár héttel utóbb megírta híres levelét, melyben azt jelentette, hogy a szabadelvű párt konzervatívabb eleméivel óhaját csatlakozni. Errel utóbb akarta egyengetni a kormánypárba való belemérésre. A level azonban egészen ellenkező hatással volt a szabadelvű párt vezető köreire, mint ahogy Szapary gróf várta és éppen ez hiúsította meg a pártkörbe való belemérést. Szapary gróf az utóbbi időben különösen sokat foglalkozott közigazgatási kérdésekkel és a munkásügy tanulmányozásával.

A külföldről.

A romániai törvényhozó testületek tegnap megalkultak s minden valószínűség szerint legközelebb megindul a felirati vita. Hogy ennek során Károly király budapesti látogatása, Jeszenszky kinttelése is szóba kerül, bizonyos. Tudjuk, hogy az ugynevezett erdélyi kérdés minden romániai ellenzéknek hatalmas kormánybuktató leggyere, amelynek azonban két éle van. *Sterdzia* miniszterelnököt is az ő liberális pártjával az erdélyi kérdésben kifejtett radikális álláspontja segítette uralomra, ezzel döntötte meg a konzervatívoknak több mint tíz éves rezsimjét. Sterdzia több ugynevezett „korrekt” nyilatkozatban expálta irredentista múltját, létszólag minden hosszabb gondolkodás és fáradozás nélkül. Éppily kevés fáradságukba került azonban a konzervatívoknak is, hogy szel és irányt változtassanak. Akiknek tíz évűt a legvéhemenesebb támadásokat kellett elszenvedniök éppen az erdélyi testvérek — miatt, s akik e támadások ellenében elég szilárd megállottak: a konzervatívok — most a legvéresebb dákó-románizmos hirdelői; a konzervatívok, akiket Kármány is, *Goluchovskí* is annyiszor buzdított, megdicsért s akik most a külügyminiszter expozéjában mint „professionátus igaztók” szerepelnek. Sic transit... Konzervatívok tehát támadásra készülnek.

A legutóbbi események hatalmasan segítségre jöttek s a közvélemény a liberálisok ellen csakugyan kedvezőtlenül van hangolva. *Giani* Demeter, a képviselői kamarának tegnap ujonnan választott elnöke, az elnöki székéből a liberális párt egységét hangoztatta ugyan, miadarmellett nincsen kizárva, hogy a megerősödött dákóromán iramlát liberálisokat most lesöpri a kormányhatárolmól. Nagyobb baj ebből nem lesz; a győztes konzervatívok a kétféle ellenzékű mult fenyegetéskedése miatt bünbávo szívvel fognak becsónatni kérni. A balkán államok parlamentáris ellenzékét egyenként és összesen a felelősségérzet teljes hiánya jelenni.

A bécsi válság.

(Az Esti Hírlap telefontársaságán)

Gleispach báró tanácskozik és így a provizorium sorsa még egyáltalán nincs biztosítva.

A mai nap érdekességét a császári kéziratok képezik, melyek a Badeni kormány legtöbb tagjának esetleges visszahívását helyezik kilátásba — aminél mi sem bizonyítja jobban a mostani osztrák kabinet átmeneti jellegét.

Tudósítónk egyébként a következőket jelenti:

Becsüszató.

A hivatalos *Wiener Zeitung* ma közli a Badeni-kormány tagjához intézett legfelsőbb császári kéziratokat, melyek egyföly-egyföly igen meleg hangon vannak írtak.

A miniszterelnökhez intézett kézirat így hangzik:

Kedves gróf Badeni! Azon naptól fogva, hogy megbízásomnak eleget téve, a kabinet megalakítását magára vállalta, a kabinetnek most bekövetkezett demissiójág folytonosan bebizonyította, hogy csak az az óhaj lelkesítette, hogy engem és az állam javát jobbakaratral és minden rendelkezésére álló erővel szolgálja. Ezer odaadó hűségért és a kitöltött ezél követése közben kifejtett fáradságos munkálkodásáért, áldozatkészségeért és kötelezettségűdásáért, úgy mint lojalis odaadásáért és hűségért fogadja legmelegebb, legelismertebb köszönetemet és őszinte, változatlan jóakaratomat fejezem ki. Egyuttal kívánságához képest felmentem önt miniszterelnököm hivatalától és ide esatolva megküldöm a többi miniszter felmentésére vonatkozó kéziratokat továbbí intézkedés végett.

Bécs, november hó 30-án.

Ferencz József s. k.

A császár hir szerint Badeni grótot a *Szent István*-rend nagykeresztjével akarta kiíntetni, de a volt miniszterelnök, tekintettel a mostani helyzetre ezt köszönettel visszautasította.

Az egyes miniszterekhez a következő kéziratok intézettek:

I.

Kedves lovag *Bilinszky!*

Midőn önt saját kérelmére pénzügyminiszteri állásitól felmentem, egyuttal a súlyos körülmények között teljesített kiváló szolgálatait teljes elismeréssel fejezem ki és fenntartom magamnak, a *szolgálatban való újabb alkalmazásit*.

Bécs, november 30.

Ferencz József, s. k.

Badeni, s. k.

II.

Kedves gróf *Ledebur!* Midőn önt földművelésügyi miniszterem hivatalától felmentem, hazafias odaadással teljesített kiváló szolgálatainak elismerésül *vaskoronarendemnek első osztályú díjmentesen adományozom*.

Bécs, november 30.

Ferencz József s. k.

Badeni gr. s. k.

III.

Kedves gróf Gleispach!

Midőn önt kérelme folytán igazságügyi miniszteri állásától felmentem, indítatra érzem magamat önének a szakmájabeli nagy feladatok érdeműs előmozdításáért teljes elismerésemet kifejezni és fenntartom magamnak a szolgálataim való újabb alkalmazását.

Bécs, nov. 30.

Ferencz József s. k.
Badeni s. k.

IV.

Kedves báró Glanz!

Midőn önt saját kérelme folytán kereskedelmi miniszterem állásától felmentem egyuttal kiváló szolgálatai elismerésül első osztályú vaszkorarendemmel önének díjmentesen adományozom és fenntartom magamnak a szolgálataim való újabb alkalmazását.

Bécs, nov. 30.

Ferencz József s. k.
gróf Badeni s. k.

V.

Kedves dr. Rittner!

Midőn önt kérelme folytán lengyel miniszteri állásától felmentem, egyuttal irántam teljesített kiváló szolgálatai elismerésül a vaszkorarendemmel adományozom önének, fenntartom magamnak a szolgálataim való újabb alkalmazását.

Bécs, nov. 30.

Ferencz József s. k.
Badeni gróf s. k.

VI.

Kedves altábornagy lovag Gultenberg! Kéréséhez képest felmentem önt vasutügyi miniszteri állásától, és teljes elismerésül emlékezem meg odaadó buzgalommal teljesített szolgálatairól, melyek méltatlanságát vaszkorarendem első osztályú díjmentesen adományozom önének.

Bécs, november 30.

Ferencz József s. k.
gróf Badeni s. k.

A Gautsch-kabinet.

Gautsch báróhoz ma a császár második kéziratot is intézett, melyben a a kabinet megalakítása iránti előjlesztéseit elfogadja, és ezekben értelmében a kabinet azokból a tagokból alakult meg, akiknek leendő kinevezését az Esti Hírlap tegnapi számában jelezték.

A lengyel miniszteri állása azonban még nincs beállítva.

Abrahamowicz ellen.

Bécs, decz. 1.

A ma délelőtt megnyitott agrárgyűlést a városban uralkodó óriási izgatottság következtében el kellett halasztani. A német delegátusok mindjárt a gyűlés megnyitása után kijelentették, hogy addig, amíg Abrahamowicz lovag tagja az agrárgyűlésnek, nem vessnek részt az üléseken.

Osehek és németek.

Prága, decz. 1.

Csak ma reggel volt konstatálható az az óriási pusztítás, amit a tüntelők tegnap a városban véghezvittek. Mintegy ötven ház sérült meg. A tüntelők fektelen dühe alatt leginkább a Bohémia és a Prager Tagblatt szerkesztősége szenvedett. Mint utólag megállapították, több mint 30 rendőrsébesült meg többé-kevésbé a tegnapi verekedések alkalmával. A városban egyébiránt még mindig óriási izgatottság uralkodik. Ma korán reggel ismét megújultak a tüntelések. A csehekből álló nagy löveg a németek azidalmazása és cseh dalok éneklése közben a Slavaffia és a Handwerkerverein elé vonultak, amelyeknek összes ablakait

beverték. Rendőr az egész idő alatt nem volt látható. A német lakosság rendkívül fel van haborozva a rendőség ellen, mely szerintük a németiséget teljesen kiszolgáltatja a cseh tüntetők bosszújának.

Az önálló rendelkezés.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök Bécsben van és ott is marad vasárnap estig. Gautsch bárónak ekkorra határozott válaszi kell adnia, mert a magyar miniszterelnök a képviselőház hétéfői ülésén nyilatkozik akar arról, hogy mi lesz. Vagy provizorium, vagy önálló rendelkezés, ez ma a helyzet — tertium non datur.

Ezt a felgőgást tükrözi vissza a Pester Lloyd mai vezércikke, mely fontosabb részében így hangzik.

Gautsch báró összeállította kabinetjét, de nem volna csodálni való, ha a küszöbön habozva megállna vagy az elődje kamarájából feleje tartó kísértetek seregétől visszariadna. Badeni hagyatéka a leghevesebb ambícióit sem igen ingerelheli, mert sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy a fenekellen bajokba belevész, mintsem hogy azokat leküzdheti. A németek haragja még le sem csillapult s a csehek dühe mégis máris lobogó lángot vet. Miképp fogja a minisztérium ezeket a kiálló ellentéteket kiegyenlíteni? Ha visszavonja a nyelvrendeletet, a juror teutonius helyébe a husszita örjögés lép; ha fenntartja, a németek tovább obstruálnak s a parlament nem engedik szöhoz jutni. Most már mindenki fölismérheti, micsoda veszedelmes játkot űzött Badeni, midőn a kiegészítés kérdését az osztrák belpolitikával fatális kölcsönhatásba hozta. De ami a magunk ügyeit illeti, a habozó, kínos várakozásban megmaradt teljesen kizártnak tartjuk. Már következő hétfőn a miniszterelnöknek vagy föltellenül megbíhatóságot garanciákkal kell rendelkeznie a provizoriumnak az osztrák képviselőházban parlamentarizmus elűzéséről, vagy pedig a függő kérdéseknek önálló rendelkezéséről szóló törvényjavaslatokat haladéktalanul a magyar parlament elé terjeszti. Az osztrák helyzet mai képeiből itélve az utóbbit valószínűnek tartjuk.

Tollhegygyel.

Budapest, decz. 1.

A Budapesti Közlöny, ezt a ridég hivatalos újságot, ma mindenki ezekkel a szavakkal tette le a kezébe:

— No hát, kormányzó lett a Laczika! Ez a Laczika, akiről így becézve beszélnek, a muraszombati kerületnek volt képviselője, Fiume új kormányzója: Szapáry László gróf.

Harmincznégy esztendő, de azért még mindig Laczika; ki tudja, mikor lesz majd belőle László?

Fiatalos, üde arca, dus fekete haja, kis kott tije, gyér bajuszka nem árják el a meglelt férfit.

Szinte el sem hiszi az ember, hogy már túl van a három X-en.

Egyike azoknak a férfiaknak, akik sohasem fognak megöregedni — hany ur dáma irigykedhetik ezért a legifjabb kegyelmes urra, aki mátol fogva a főrendiháznak is tagja.

Szapáry grófnak fiatal kinézése határozottan kárára van.

Már mint képviselőnek sokat kellett küzdenie kora, illetőleg életkora ellen. Ha nagy, komoly kérdésekkel foglalkozott, ellenségei és barátai egyaránt azal fogadták fejtegetéseit, hogy — fiatal ember.

Fiumében, ahol a külső megjelenésre sokat adnak, bizonyára jobban szeretnék, ha egy telt szakálu, hatalmas alakú férfi vonulna be a milliós palotába.

Egyébként ennek az óhajlásnak legalább részben megfelelhet az új kormányzó.

Szakált növeszt majd László gróf, mint egyszer régen, az egyházpolitika súlyos napjaiban.

Azt mondták akkor, hogy az a sűrű fekete szőrdisz az érdekes arc körül fogadalmi szakál, melyet a gróf csak akkor fog lenyírni, ha elvei diadalra jutnak.

Az elvekkel együtt az idők folyamán a fogadalmi szakál is eltűnt; a második kiadást talán nagyobb szerencsével fogja viselni a magyar tengerpart ifjú kormányzója.

Ma

A községi harc.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Holnap, csütörtökön reggel 8 órákor kezdődnek a fővárosban a községi választások. Az egyes kerületi pártok ma teszik meg utolsó készüléteiket a két napi harcra.

A m. kir. közigazgatási bíróság ma délelőtt Wekerle Sándor elnökléte alatt tartott ülésében vette tárgyalás alá Vasdényei Geza előadása alapján a belvárosi szabadlevélű párt elnökségének panaszát a községi választásokra vonatkozó intézkedés ennek ügyében a főváros bíráló választmánya által hozott határozat ellen. A belvárosi kormánypárt tudvalegőleg azt akarja, hogy két kiüldöttség működék s rendőrség is rendelkezék ki. A közigazgatási bíróság a panaszát hivatalból elutasította, azzal a megokolással, hogy az idő előtti, mert a fővárosi törvény 34-ik és 52-dik szakaszának egybevetéséből kitűnőleg nem a választási előmunkálatok, hanem a meglelt választás ellen van a panaszjognak helye.

A közigazgatási bíróság végzését meg a délelőtt folyamán sűrűsően elküldték a főváros főpolgármesterének mint a bíráló választmány elnökének. E bírósági döntés elosztalta azt az aggodalmat, hogy a választásokat el fog kelleni halasztani.

A vizitvárosban ma a tizenegyedik órában támadt ellenpárt. A II-ik kerület falain a következő hirdemény olvasható:

A II. kerület polgársága hozzá van szokva ahhoz, hogy meglepetésekben részesüljön. Sokan vannak, akik hatalmi érdekeik növelése végett a közérdek követelményeit is készek áldozatul dobni.

Ily meglepetés azonban még sobasem ért bennünket, mint most, midőn a kandidáló bizottság eljárása nyilvánosságra jutott. Ez a bizottság jog és méltanyosság ellenére oly névsort készített, amellyel lefozte a választó polgárságot, sőt magát az előkészítő bizottságot is. Van-e ebben jog, méltanyosság és lelkiismeretesség? Jelenünk meg tehát mindnyájan, akik ily kijelölést nem kívánunk érvényességre juttatni, ma szerdán d. u. 5 órákor a Füzcsinban tartandó értekezleten Budapest, december 1. Több választópolgár.

A belvárosi kormánypártot újabban a csapás ére, hogy az államfővel szembeni jelentékeny része, főleg a posta- és távirólisztek tegnap az egyesült belvárosi párthoz csatlakoz-

tak a annak tegnap esti gyűlésén és lakomáján részt is vettek. Az egyesült belvárosi párt jelöltjei közé felvette Pál Imre helyettes postai igazgatót is.

A belvárosi kormánypárt tegnap este még nem tudott jelöltjeire nézve végleg megállapodni. Hubenay József jelöltje csináit zavart. Felhozzák Hubenay ellen a Saskörben tartott antisemita felolvastást, amely miatt meg kellett válnia belvárosi társas körből.

A Józsefvárosi függetlenségi párt végre elállott attól a furcsa szándékától, hogy a virilista lajstromra nézve az egyesült belvárosi párt ellen is küzdjön. A pártnak ma este a Baross-utca 59. sz. a függetlenségi polgári körben gyűlése lesz.

Figyelmeztetjük a polgárokat, hogy azok, akiknek nevei a községi választók névjegyzékébe be vannak írva választói igazolvány nélkül is szavazhatnak.

Zola Dreyfus mellett.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A Dreyfus-Esterházy-ügyben minden nap meghozza a maga szenzációját. Ma, mint alábbi távirataink bizonyítják, az a szenzáció, hogy Zola Emil a leghatározottabban Dreyfus érdekében emel szót. E határozott állásfoglalással szemben másrészt azt a hirt kapjuk, hogy a vizsgálat valószínűleg Esterházy rehabilitálásával fog végződni. A nevezetes úgyról ma a következő táviratokat kaptuk:

Páris, decz. 1.

Pellieux tábornok kijelentette, Scheurer-Kestelnernek hogy eddig még nem volt alkalma a bordereuval foglalkoznia.

Páris, decz. 1.

A Dreyfus-Esterházy ügy a száműzött kapitányra nézve tegnap óta kedvezőtlen fordulatot vett. A nagy zűrzavarból, a találgatások és bízretelések közből mindinkább kifejezeseedik az a vélemény, hogy Dreyfus pört nem fogják revidálni.

A Figaro mai száma hosszabb cikket közöl Zola tollából, melyben a nagy regényíró azt mondja, hogy Dreyfus kapitány pört, új vizsgálat tárgyává kell tenni. Azután így folytatja:

Érzi ezt minden józan eszű és igazságosan gondolkodó ember, nemcsak Franciaországban, de az egész művelt külföldön is.

Czembe veszem a tollat egy szerencsétlen, ártatlanul szenvedő ember érdekében és harcolni fogok addig, amíg az igazságot diadalra jutatom, ha mindjárt az egész közvéleménnyel kellene is szembeszállanom.

A cikket így végzi Zola: Hogy bűnös személyeket fedezzenek, valóságos bünt követtének el Franciaországban, amennyiben csalódásba ejtik Dreyfus főlő, aki egy nem általa elkövetett bűnért lakol.

Páris, decz. 1.

Esterházy grófné a Havas-ügynökségnek a következő levél másolatát adta át, amelyet a Figaro-hoz intézett:

Főszerszök ur!

Abban a reményben, hogy rövid idő múlva megérhetem, hogy férjem Esterházy parancsnok teljes ártatlansága i kiderül hallgatással, habár nem fájdalom és harag nélkül, néztem végig azt az ellene indított gyűlöletes kampagnet, amelynek megítélését másokra bízom. Ma azonban ön a nyilvánosság prédájára bocsátja az ő titkos emberi gyöngéit, m agán

életének legbensőbb titkait, anélkül, hogy törődnek vele, hogy összevesszen egy asszony, egy anya sívét. Jól van, uram! Ez az asszony, ez az anya feljogosítva érzi magát, hogy így nyilatkozzék: Mindez egyedülengem illet. Éslátva a szerencsétlenséget, mely e pilanatban amá férfitúra sulyosodik, akinek nevét viselem és akinek becslélete sértetlenül fog ez irzatos megpróbáltatásból kikerülni, megbocsátok és elfelejték mindent.

Fogadjon stb.

Nethuncourt-Esterházy grófné

Páris, decz. 1.

A d'Eclair beszélgetés közli Zolával, ki azt mondta, hogy anyagi bizonyítékai vannak Dreyfus ártatlansága mellett és feladatát tűzte ki magának, hogy kiszabadítja a kámbóól.

A Figaro szerint Esterházy elismeri a közzétett levelek hitelességét, kivéve azt, amelyben azt a kívánságát fejezi ki, hogy ulánus kapitány akar lenni.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A magyar delegáció élése.

Bécs, decz. 1. (Az Esti Hírlap távirata.) A magyar delegáció ma Szapáry Gyula gróf elnöke alatt délelőtt 11 órákor nyilvános ülést tartott, melyen a külügyi jelentést tárgyalta. Szapáry Gyula gróf elnök bejelentette, hogy Papp Géza helyett Adamovich Géza póttagot hívta be.

Az egyeztető hetesalbizottság tagjaiul megválasztottak: Széll, Falk, Münnich, Szerb György, Pulszky Ágost, Hegedűs Sándor és Teleky Sándor gróf.

A külügyi albizottság jelentését Falk Miksa rövid beszéddel mutatta be. Ő felségének a delegációkhoz intézett beszéde oly világos, a külügyminiszter felvilágosításai oly terjedelmesek, hogy ő csak két megjegyzésre szorítkozik. A keleti ügyek voltak kizárólag azok, amelyek az európai hatalmakat foglalkoztatták. A körünetek elemnyomak, de a baj meg van s az orvoslás csak belülről történhetik. Az orvoslás fő akadályja volt, hogy az európai nagyhatalmak Konstantinápolyban mintegy versenyt futottak egymással befolyásuk érvényesülésére végezt, úgy hogy Törökországnak mindig módjában állott ellenállásban bármely ellene támasztott követeléssel szemben egy vagy több nagyhatalomra támaszkodni. Ez most megszűnt.

A kedvező változás azon szívételyes egyetértésnek köszönhető, amely monarkikiánk és Oroszország között létrejött. Az ismeretes Szomokoff féle misszióknak az volt a célja, hogy ezt az egyetértést az ugynevezett érdekszférák kettéválasztása által érje el. De Andrassy Gyula gróf, az akkori külügyminiszter ezt a javaslatot visszautasította, mert keleti politikájának programja az volt, hogy egy hatalom so birjon tulsulylyal, mert a Balkán-államoknak a nemzetközi szerződéseken körülrít önállóságát komolyan kell megvalósítani és Törökországot a mulhatatlan szükséges reformok életbevitelével arra képesíteni, hogy a civilizált európai államok sorában magát fenntarhassa.

Oroszország akkoriban nem volt hajlandó a politikához csatlakozni. Goluchovskynak jutott a szerencse, hogy

megvalósította azon politikát, melynek alapját Andrassy vette meg.

Javasolja az elnök, hogy mondja ki az országos bizottság, hogy a külügyminiszter politikáját úgy vezéreszméiben, mint gyakorlati keresztülvitelében feltétlenül helyesíti.

A bizottság elismerést szavaz a külügyminiszternek és költségvetését állományosságban és részleteiben is elfogadja.

A horvát tartománygyűlés.

Zágráb, december 1. (Az Esti Hírlap távirata.) A horvát tartománygyűlés a király december 6-ára összehívta.

A határrendezés.

Athén, decz. 1. (Az Esti Hírlap távirata.) A konstantinápolyi osztrák-magyar és német nagykövetségek katonai attachéi, akik ideérkeztek, este Voloba utaztak, hogy folytassák határrendező munkálataikat. Azt beszéltek, hogy a határrendezés Konstantinápolyban elfogadott tervének minden módosítása Görögországra előnyös. Lakott és mivelt területet nem csatoltak Törökországhoz.

ESTI HIREK.

Mam'zelle Emma.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Esztlendők óta ismert alakja volt a városnak egy megörnyedni, vézna, korán megöregedett francia nő, aki típeve futott egyik tanítványától a másikhoz és néha olyan furcsákat beszélt, hogy az utczagyerekek kacagva álltak meg előtte és gunyolóda követtek.

Szvjából származott ide ez az öregleány és Lepplattener Emmának hívták. Nyelvmesternő volt. Annak idején, amikor idekerült a magyar fővárosba, nem volt szándéka itt megtelepedni, csak átutazóban akart itt tölteni néhány hónapot. Csakhogy a szive azt parancsolta, hogy ne menjen el innen többé. Igen, a szive küldötte ide, mert szerelmes lett egy ismert nevű fiatal dzsentribé, aki a szép szökehajja leányt selyembebarásonya öltöztette s fényesen tartotta el.

Azóta megroskadott szegény, szürke lett a haja és szürkeség szállt a lelkére is. A szép francia leányból zavaros elhagyott matrona lett. Szerelmes régóta elméje és egy dugszagad bojárleányt vett feleségül, de azért Mam'zelle Emmának megmaradtak az ő edes emlékei, amelyekről meséket mondott az utca során, a pajkos, kacagó, rajta mulató apróságoknak.

És most vége lett ennek is. A boldond öregleány nem mond többé mesét a szerelemről és nem tanítja többé az igeragózsásra a tanítványait, mert ő maga menekült az örök nyugalomba.

Lepplattener Emma ma reggel az újvásártól 9. számú ház harmadik emeletéről leugrott és meghalt.

A regény, amely két évtizeddel ezelőtt derűs, boldog órákkal vette kezdetét, a morguncnál végződött.

Városi ügyek.

A vasuti állóhelyek. A közgyűlés a villamos vasutakra vonatkozólag alkotott legújabb szabályrendeletében kimondotta, hogy a közúti vasutakon álló helyek nem lehetnek. E szabályrendelet ellen a érdekelte villamos vasuti társaságok felebbeszét adtak be.

A kábelvasút. A ma délutáni városi közgyűlésnek egyik fontos tárgya lenne a budai kábelvasút ügye. A belvárosi bizottsági tagok értekezlete azonban elhatározta, hogy e kérdésnek

a mai napirendről való levételét fogja javasolni.

Rendőri hírek.

A nyomor. Bleuer Ignác 20 éves gyári munkás az éjjel a bajó- és és szercesen-utca sarkán mellbe lölte magát. A nyomor viltte erre a lépésre. Haldokolva került a Rókus kórházba.

Katasztrófa a konyhában. Megrendítő baleset áldozata lett ma egy fiatal asszony, Schwarcs Ignác biztosítási ügynök felesége, született Fischer Regina. Schwarcsné tíz órákor hozzáállott a főzéshez. A tűzhely mellett, egy fapadon petrojumkanna állt, amely valószínűleg a nagy melegől szétrobbant. Az egész konyha lángba borult. A szerencsésen asszony lóbogó ruháit tépve, tehetetlenül rohant be a szobába. A háztelnek elöltötték ugyan a tüzet, de mire Schwarcsnéről leszedték az égő ruhát, a boldogtalan teremés már tele volt elvtreszélyes sebekkel. A Rókusban haldoklik.

Törvény előtt.

Kasics ügyei. amelyeket egymásután indított meg a budapesti büntető törvényszék, ma a bíróság egyetemleges megszüntető határozata folytán, egyelőre legalább véget értek. A vádak egész halmazát tárta Kasics a bíróság elé. Vádolta Fejérváryt, Gromont az egész öszkormányt Gajzágó táblai bírórt stb. Az egyik vád gyilkosságra, a másik párbajra való kihívásra, hivatalos hatalommal való visszaélésre stb. vonatkozott. A bíróság, a kir. ügyészség feltevéseitől részben elférden úgy határozott, hogy a feljelentéi ügyek mindegyikében, részben tárgyi, részben személyi tényvaladék hiányában a további eljárást megszüntette. A párbajra való kihívás ügyében, a megszüntető határozat a király pertörvényén alapul.

A megérett magisztratus. Ném mindennapi végvártalás folyt le november utolsó napjain a szatmári kir. törvényszéknel. Egy elkövetett szatmári polgár ugyan is meg az elhullt év végén nagy közönség jelenlétében használta a következő szavakat: "Hunccul a magisztratus s hogy még nagyobb nyomtaték legyen, cikesekedésében hozzatele: s a polgármestertől kezdve, egészen a Huszterig!" A tárgyalison nagy közönség volt jelen. A bus magyart elítelte a törvényszék 100 frt fős és 20 frt mellékbüntetésre.

Külföldiek.

Egyházi adományozások. A király Marsó Géza tosznyói székes-egyházi idős mesterkanonoknak a Boljóságos Szűz Máriaól nevezett Kóros mellélti kurui vagy keréiki címzetes apátságól, Kovács Nádor salgdárjai esperes-plébánosnak pedig a szent keresztől nevezett keresztes komlósi címzetes leposztásig adományozta.

December. Ragyogó napfényvel, száraz hideggel köszöntött be ma reánk az év utolsó hónapja: December. Egymásután fogja leérőit ez is a napokat mint a többi hónap s ha harminczszor felkelt és harminczszor lenyugodott a nap, bucsut mondhalunk az 1897. évrnek. Az évben két hónap van különösebb háttással az emberre: az első és az utolsó. Az első, melylyellegy új év kezdődik meg, tele reményvel, bizalommal, a titkos jövő iránt és az utolsó, mely melankolikussá teszi az embert, eszébe jutlatlan mindazokat a szép és kevésbé szép mondásokkal, melyeket a költők az élet rövidségéről megköczkázáltak. Ebben a hangulaton köszöntjük ma is Decembert, ez év utolsó hónapját, mely egy egész év halálát úgy ejnák megszüntetését jelenti. Lealkonyodóban van a nap, mely sokszor bujt ugyan a sötét felhők mögé, de sugaraiival még többször az élet szépségeiről beszél. Az igaz, hogy nem

mindenkinek. Hányan vannak, akik, mert gondjait egészen elfoglalják, semmit sem láttak tizenegy hónapon át a napsugárból, a verőfényből, akik nem éreztek illatot, nem gyönyörködtek színekben, csak felhőket láttak, vészterhes felhőket! Ezek a számalomra méltó emberek csak csüggedéssel látják az utolsó hónap beköszöntését és nagy szomorúsággal konstatalják, hány új ósz hajszálat lopott fejükre az elmúlt tizenegy hónap. Nem sok birodalmuk van ezeknek a jövő évhez sem és arra a német mondásra gondolnak: es kommt selten van Besseres nach! ami magyarul annyit jelent: az egyik 19, a másik egy híján 20.

Öngyilkos mágnás. Bécsből táviratozza levelezőnk, hogy ott a 23 éves Paselli báró ma reggel főbe lölte magát és szörnyen halt. A fiatal arisztokrata már hosszabb idő óta udvarol egy Bécs társadalmi életében előkelő szerepet játszó gyönyörű amerikai hölgynek, Miss Kittingernek, aki azonban — "ugy látszik — nem csak a fiatal Paselli bódolását fogadta jó szívvel. A fiatal báró jól tudta ezt és épp azért gyakran csinált imádoitjának feltékenységi jeleneteket, sőt tegnapelőtt kijelentette neki, hogy ha nem szakít többi udvarlójával lakásának ajtaja előtt őli meg magát. Ma be is váltotta ígérését. Korán reggel bekopogtatott kedveséhez, Miss Kittinger azonban azt üzentte ki komornájával, hogy ma nem fogadhatja. Paselli erre revolvert rántott elő és ott a szép asszony lakásának küszöbén főbe lölte magát. A gyorsan előhívott mentők már csak a báró halálát konstatalhatták. Az öngyilkos unokaöccsese a monarkia kiráiműli nagykövetének.

A gyilkos vendég. Novajon Bodnar János ferjhez adta leányát, s mint lehetős emberhez illik, nagy mulatságot csaptak az alkalomból házánál. Mulattak is szépen a fiatalok is, örögek is, míg Szabó Antal — kit meg se hívtak — oda nem vetődött. Abogy belépett, mindenki belekötött, a legenyke erre úgy feldühödött, hogy ki akarták dobni — de Kaló Gáspár magára vállalta, hogy majd szörvel "skudja" onnan! Fel is azöltötte, hogy megjelenjen el, míg szépen van — mert hus meg sincs híva. Erre Szabó e szavakkal: "Hát te is ellenem vagy Gáspár — nagy kést szurt Kaló szívébe úgy, hogy ő rögtön meghalt. Mondják, hogy Szabó bosszúból tette ezt, mert ő is megkérte a leányt, de nem adták neki. Elfogták az a egri börtönben várja sorát.

Karacsony ajándékok. Már csak két-három hét választ el karacsony estejétől, amikor a fényő ágakon gilygunak a gertyák és az örvendező emberek ajándékokkal, kedves megüjtelésekkel halmozák el egymást. Akil szeret az ember, annak igyekszik ilyenkor valamivel kedveskedni. Szép ajándékok készit a Magyar Hírlap is az ő kedves olvasó közönség számára: valóságos irodalmi dekameront, azaz író szívet adja pompásan illusztrált kötetben mindazoknak, akik egy nevedre 3 frt 50 krért, vagy egy hónapra 1 frt 20 krért előzetnek a Magyar Hírlapra.

Kassafurók Marosvásárhelyen. E hónap 27-én — mint levelezőnk jelenti — éjjel a marosvásárhelyi városi regálberlőség pénztárába ismeretlen teltesek törtek be s a Wertheim szekrényt két helyen megütrták és nagy vaszeleletek hasítottak ki belőle. A teltesek többen voltak és ő ajtóit fezték le, köztük az utcaajtót is. Csodálatos az a hidegverőség, melyet tapasztaltak a munka alatt. A pénz tár helyiség szomszédságában van a kimerő üzelet, melynek aajtajal felleszítve, áthoztak egy liter pálinkát sőt idejük volt arra is, hogy szivar utat is nézzenek és szerencsésükre az is kaplat 2 darabot s így bodor füstöt közt és jó pálinka mellett hozzáfogtak a dolgozhoz. A Papakoszta-csemeték ujonczok munkájuk után itélet, daczára annak, hogy a vaskassza kifurásához é vérséhez olajat is használtak. Munkájukat azonban nem koronázta siker, mer

szekrénynek csak a külső oldalát... azekrénynek csak a külső oldalát...

Farkasok garasádkodása. Mult este... Farkasok garasádkodása. Mult este...

A kulisszák mögöl.

A népszínház szinpadí folyosóján... A népszínház szinpadí folyosóján...

Es ezt a választ kapta: - Tessék benézni minden öltözöbe... Es ezt a választ kapta: - Tessék benézni minden öltözöbe...

Sport.

8 Hémet lovak nálunk. A derby... 8 Hémet lovak nálunk. A derby fogadásos...

A Népszínházban... A Népszínházban...

A Magyar színházban... A Magyar színházban...

Köry Klára marad. Nehány nap... Köry Klára marad. Nehány nap óta a vidéki lapokban...

A virágos leány. Párosolt Kálmán... A virágos leány. Párosolt Kálmán, a népszínház igazgatója...

KÖZGAZDASÁG.

Új helyettes igazgató. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság... Új helyettes igazgató. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága...

Új biztosítási módosítást. Tudvalevőleg... Új biztosítási módosítást. Tudvalevőleg a Hasasi alkalinos biztosító részvénytársaság...

Imadalmak. A vígészínház egyik kiváló... Imadalmak. A vígészínház egyik kiváló tagjával esett meg az a különös kaland...

Idegen elhajtás. Az eszében a társaság... Idegen elhajtás. Az eszében a társaság megterítve a kocsi értékéig...

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaszlet Budapesten. Minden... A gabonaszlet Budapesten. Minden ósztörzsen bijn az irányzat nyugodt volt...

Table with 3 columns: Item, Quantity, Price. Includes items like Tiszav., 100 m.m., 77 kg, 12.65 frt.

Egyéb gabonamérteken a hangulat... Egyéb gabonamérteken a hangulat bágyadt, a forgalom korlátozott alakult.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Buza tavaszra, Rozs tavaszra, Tengeri máj.

A budapesti értéktőzde. Korlátozt... A budapesti értéktőzde. Korlátozt forgalomban az irányzat nyugodt volt...

Az előtörzsen előfordult kötesek... Az előtörzsen előfordult kötesek: magyar hitelrészv. 388.-387.75 osztrák hitelrészv. 356.-355.60...

Zárulokor maradt: magyar hitel... Zárulokor maradt: magyar hitelrészvény 387.75 osztrák hitelrészvény 356. oszt-magy államvasut részv. 338.25...

A déli tőzsdén jegyzetek: Magyar... A déli tőzsdén jegyzetek: Magyar hitelrészv. 387.75-388.25 osztrák hitelrészvény 355.70-362. osztrák-magyar államvasut részvény 338.25-338.75...

Zárulokor maradt: magyar hitelrész... Zárulokor maradt: magyar hitelrészvény 388.-magyar aranyjaredek 129.25 magyar koronajaredek 100.10...

A gabonaszlet Eszében. A tengeren... A gabonaszlet Eszében. A tengeren túli magasabb jegyzetek nem animáltak a spekulációt...

Jegyzetek: Buza tavaszra 11.93-11.95... Jegyzetek: Buza tavaszra 11.93-11.95 Rozs tavaszra 8.88-8.89...

A bécsi értéktőzde. A politikai... A bécsi értéktőzde. A politikai helyzet kedvezőbb megítélésére barátságosabb hangulat terjedt el...

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 356,20... Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 356,20 magyar hitelrészv. 388.-magyar aranyjaredek 129.60...

Piaczi árak.

(Az Esti Hírlap magánkiadása.) A központi vásárcsarnokban ma igen gyenge forgalom volt. Az árak nem változtak.

Hús: I. rendű levelesbuz 78, II. rendű... Hús: I. rendű levelesbuz 78, II. rendű levelesbuz 69-66, III. rendű levelesbuz 49-66...

Baromfi: Rántani való csirke 80-70... Baromfi: Rántani való csirke 80-70, sülti való csirke 80-90, tyúk 100-140...

Vadak: Nyul 100-130, fogoly 80-100... Vadak: Nyul 100-130, fogoly 80-100, őzermom 250-300...

Halak: Élő ponty 60-120, csuka... Halak: Élő ponty 60-120, csuka 60-120, kecsge 125-150...

Külön/elek: Teavaj 120, fűzövaj 90... Külön/elek: Teavaj 120, fűzövaj 90, tojás 5 drb 20 kr.

Kérdés és felelet. Hogyan lehet... Kérdés és felelet. Hogyan lehet konstatalni a foszformértelet? Be kell adni a betegnek fogpiszkálót és ha a fogpiszkáló gyufává változik...

Van ezercsem a nagyérdemű közönség... Van ezercsem a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy Öltözet 3. az alatti Szegedi halászcseráján vezetélt Kosa János...

Lipótvási bor és sörcsarnokot a „Szegedi halászhoz”... Lipótvási bor és sörcsarnokot a „Szegedi halászhoz”...

Főtekercsem, hogy vendégeim minden... Főtekercsem, hogy vendégeim minden tekintetben meg legyenek eljögve. Naponta zamatos Zóna villaszegeli, halvases esle 6 órási halpalkrtes es azoknál heti allap asoriat különleges magyar éledek kitünd Deber-sör, valódi magyar borok, baslos szallitva is jandnyo: áron

Bálné Gajdacs Julianna. Tisztelettel

Enfant terrible. Banti: Miért en... Enfant terrible. Banti: Miért enkelisz ma annyit, Berta? Berta: Mert el akarom feleljeni, hogy a fogam faj. Banti: De az emberek mégis észre veszik, hogy a fogad faj. Berta: S miből sejtjed azt? Banti: De az ebből ment erre egy bácsi es én hallottam, amint azt mondta: Idebeon bizonyára faj valakinek a foga, hogy ordit.

„Az Évszak” a legjobb divatlap... „Az Évszak” a legjobb divatlap szabás mintákkal, divati képekkel, s z é p i r o d a l m r észrel. Előfizetés ára egy évre 4 ft; 1/2, évre 1 ft.

A „Magyar Hírlap” előfizetői kedvezményképpen... A „Magyar Hírlap” előfizetői kedvezményképpen egy évre 2 ft 60 negyed évre 63 kért kapják.